

„Cuvierul național”, p.6, 3-4 noi. 2001

Istoria "Coloanei Infinite" văzută de Sorana Georgescu-Gorjan

ARHIVA

C. Brâncuși

SORANA
GEORGESCU - GORJAN

ISTORIA
COLOANEI
INFINITE

EDITURA
“DESTIN”

Drumul întrupării unei opere nu rămâne niciodată închis în fața dezvăluirilor de arhivă, care invită la reflecție și, implicit, la o selecție riguroasă. Nici drumul "Coloanei Infinite" nu pare pecetuit, poate pentru că, asemenei capodoperei ridicate de Brâncuși la Târgu Jiu, în urmă cu 64 de ani, își continuă, în poftida decenilor și a neprevăzutului lor, înălțarea spirituală visată de artist.

Apărut recent la Editura Destin, volumul "Istoria Coloanei Infinite" intră sub semnul fast al mărturiilor de arhivă, prezентate cu discreție și minuție de orfevru de către autoarea cărții, Sorana Georgescu-Gorjan. Fiica inginerului Gorjan, semnatul concepție tehnice a "Coloanei", face o motivată incursiune în jurnalul tatălui său, în corespondența sa cu marea sculptor. "În monumentele care compun ansamblul de la Târgu Jiu (Masa Tăcerii, Poartă Sărutului și Coloana Infinită), Brâncuși a reluat teme mai vechi din opera sa, dându-le o nouă strălușire", scrie Sorana Georgescu-Gorjan. "Sculptorul consideră "Coloana" drept lucrarea în care a reușit să atingă «un caracter de perfecțion definitiv». Dorea de mult să ridice coloane înalte cu care să sprijine bolta cerească, și la Târgu Jiu i s-a împlinit visul. «Supremul exemplu al coloanelor sale» nu este o simplă replică a coloanelor de lemn, ci «simbolul nestărsitului în sine, un simbol quasimatematic al esteticii noii», continuă autoarea, citând aprecierile critice ale vremii.

Sorana Georgescu-Gorjan urmărește astfel istoria "Coloanei" până la demolarea ei din 1996 și reașezarea pe soclu, după cei patru ani de conflicte și tergiversări; o istorie prezantată cu simbul măsurii, al prețurii și al atașamentului afectiv și spiritual față de o capodoperă fără egal, cu o cărei imagine a copilărit și a intrat în lume. "Coloana Infinită îmi aduce mereu în gând cuvintele lui Ezra Pound: « Un om se aruncă spre infinit și operele de artă sunt urma pe care o lasă în lumea fenomenală ». Își amintesc și de ultimul cuvânt șoptit de inginerul Stefan Georgescu-Gorjan, tatăl meu, înaintea de Marea Trecere: «Vertical! », încheie Sorana Gorjan.

Volumul, în ediție bilingvă - română-engleză - beneficiază de cuvântul mereu inspirat al maestrului Barbu Brezianu, decanul de vârstă al criticii de artă românești, exeget al operei brâncușiene. "Oare, toate aceste multiple coincidențe, spune maestrul Brezianu, într-o neștiută lume a corespondențelor nu aduc cumva aminte de basmul Înșir-te mărgărite, când mărgelele înșiruite ca niște mătănnii par a se reașeza cuminți de astă-dată chiar pe firul Coloanei fără sfârșit, aşa cum inspirat le întrezările cândva la Târgu Jiu însuși Brâncuși..."

O istorie care își găsește locul binemeritat în completarea „archivei” unui destin aparte, cel al meșterului din Hobița, care a determinat regândirea destinului artelor în lume.

VERONICA MARINESCU